

Szanowni Państwo,

Biorąc za podstawę fakt, że w korespondencji związków zawodowych NSZZ Solidarność i Związku Pracowników Niebędących Nauczycielami Akademickimi powtarzają się zagadnienia, dotyczące zasad funkcjonowania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Uniwersytecie Szczecińskim, niezależnie od udzielonych uprzednio przez prorektora ds. finansów dr hab. J. Batoga, prof. US oraz Rektora prof. dra hab. W. Tarczyńskiego na spotkaniach ze związkami zawodowymi (działającymi w Uniwersytecie Szczecińskim) odpowiedziach i wyjaśnieniach, raz jeszcze przedstawiam kompleksową odpowiedź, co do wcześniejszych zapytań w tej kwestii. Raz jeszcze stanowczo podkreślam, że u podstaw mojego działania leży dbałość o dobre imię Uniwersytetu Szczecińskiego jako naszego wspólnego dobra, które poprzez mijające się z prawdą, a pojawiające się w przestrzeni publicznej informacje, zostaje narażone.

1. Zapowiedzi wyborcze a stan faktyczny na dzień 01.09.2020 r.

Nie można podzielić opinii, że władze Uczelni zwlekają z podjęciem decyzji w sprawie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) lub łamią ustalenia wyborcze w tej kwestii. Zarówno na spotkaniach wyborczych, jak i w materiałach wyborczych, mowa była o konieczności zwiększenia poziomu odpisu na ZFŚS do 6,5 %. Uzasadnienie takich działań jest powiązane z pogarszającą się sytuacją finansową ZFŚS. Przez kolejne lata Fundusz dysponował bowiem istotną kwotą (ok. 13 mln zł w 2016 r.), co było kluczowym uzasadnieniem dla zmniejszenia poziomu odpisu do wysokości 3,5%, zgodnie z obowiązującymi przepisami, bez jednoczesnego odbierania dotychczasowych świadczeń pracownikom. Jednak wyczerpanie na skutek podwyżek świadczeń w 2020 r. przedmiotowych zasobów Funduszu wymaga stopniowego podwyższenia poziomu dokonywanych odpisów. Zawsze podkreślałem, że szybkość dojścia do tego poziomu (6,5 %) zależy od sytuacji finansowej ZFŚS i Uczelni. Na spotkaniu wyborczym z Instytutem Nauk o Morzu przedstawicielka NSZZ Solidarność pytała o to, skąd będą pieniądze na dokonanie odpisu w wysokości 6,5%. Pytanie takie padło też na spotkaniu wyborczym z pracownikami Uczelni na platformie MS Teams. W każdym z tych przypadków, udzielona przeze mnie odpowiedź była taka sama.

Powyżej wskazane pytanie nakazuje rozważyć obecną sytuację ZFŚS. Aby w pełni ją egzemplifikować, w załączniku nr 1 do niniejszego pisma, ukazano wysokość odpisów na ZFŚS w ostatnich latach. W zestawieniu tym, uwidoczniono również zmianę podstawy jego tworzenia oraz spadek tego odpisu w porównaniu do roku 2013, wraz ze stabilizacją poziomu odpisów, która miała miejsce w ostatnich latach. Z kolei w czerwcu 2020 r. – to jest przed wyborami – wysokość Funduszu decyzją poprzednich władz rektorskich została zwiększona o

50 %, do wysokości 4,6 mln zł. Co istotne, to w Regulaminie ZFŚS z 2018 r. (załącznik Reasumując, działania nr 2 do niniejszego pisma), jak również w aktualnym Regulaminie z 2020 r. (załącznik nr 3 do niniejszego pisma) znajduje się postanowienie regulujące zasady corocznego odpisu na ZFŚS:

1. Fundusz tworzy się z corocznego odpisu naliczanego w następujący sposób:

- a) dla pracowników dokonuje się odpisu na Fundusz zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.) w wysokości 6,5% planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych, chyba że przepisy szczególnie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 262 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669) do roku 2026 włącznie wysokość odpisu na Fundusz na rok następny ustala się na poziomie kwoty odpisu dokonanego w 2018 r. Rodzaje poszczególnych świadczeń z Funduszu oraz ich wysokość, z wyłączeniem ulgi na wczasy w ośrodkach socjalnych pracodawcy, której wysokość określa załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu, ustalane są przez pracodawcę w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczy wysokość odpisu na Fundusz w odrębnym porozumieniu, które stanowić będzie integralną część Regulaminu. W porozumieniu tym możliwe jest również zwiększenie wysokości odpisu na Fundusz zgodnie z art. 262 wskazanej powyżej ustawy;

2. W sprawie wykazanych w bilansie rezerw na świadczenia pracownicze

Zaznaczyć należy, że w świetle obowiązujących przepisów prawa brak jest podstaw prawnych do jakiegokolwiek przeznaczania rezerwy na świadczenia pracownicze na inne cele (w tym na ZFŚS). Rezerwy te wylicza kancelaria aktuarialna na podstawie bardzo szczegółowych danych kadrowo-płacowych. Dość wskazać, że pozycja ta jest badana przez biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe.

3. Propozycja władz uwzględniająca aktualną sytuację

Wysokość odpisu do 2026 roku winna się kształtować na poziomie roku 2018, co stanowi aktualnie naszą propozycję. Antycypując przewiduje się możliwość jego zwiększenia – co również na wniosek prorektora ds. finansów zapisane zostało, zgodnie z propozycją związków zawodowych, w Porozumieniu na 2021 rok. Będzie to jednak uzależnione od sytuacji finansowej Uczelni w 2021 roku. W świetle tej przesłanki z niezrozumieniem przyjąć należy to, o co walczą związki zawodowe, tj. NSZZ Solidarność i Związek Zawodowy Pracowników Niebędących Nauczycielami Akademickimi, skoro podpisały one Regulamin (regulamin na 2020 rok, załącznik 3).

Dodać należy, że aktualny stan funduszu to około 1 mln zł, ale cały czas trwają wypłaty i trudno określić stan środków na ZFŚS na koniec br. Z pewnym przybliżeniem można przyjąć tę wartość na poziomie 600-800 tys. zł.

Reasumując, działania Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w kadencji 2020-2024 w obszarze ZFŚS będą koncentrowały się na następujących zagadnieniach:

- 1) stopniowym – uzależnionym przede wszystkim od sytuacji finansowej Uczelni – podnoszeniu odpisu do poziomu 6,5%, w celu zapewnienia optymalnego poziomu świadczeń dostępnych w ramach ZFŚS;
- 2) podnoszeniu komfortu korzystania przez pracowników z infrastruktury wypoczynkowej, pozostającej w zasobach Uczelni poprzez dokonywanie, w ramach posiadanych możliwości finansowych, remontów i modernizacji przestarzałych budynków i wyposażenia ośrodków wypoczynkowych;
- 3) dokonaniu przeglądu świadczeń, udzielanych w ramach ZFŚS pod kątem ich dostosowania do rzeczywistych potrzeb pracowników, w szczególności tych, którzy znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji finansowej, rodzinnej i zdrowotnej (np. skutki społeczne i zdrowotne pandemii mogą spowodować istotne, dotychczas niedefiniowane problemy u pracowników US, niezależnie od grupy zawodowej).

Z uwagi na wagę wskazanych problemów i ich znaczenie dla członków społeczności akademickiej oczekuję efektywnej współpracy ze strony organizacji związkowych, działających w Uniwersytecie Szczecińskim, zwłaszcza, że zagadnienia istotne z perspektywy optymalizacji działania ZFŚS, dotyczą wszystkich grup zawodowych naszych pracowników.

Za władze Uniwersytetu Szczecińskiego

Rektor

prof. dr hab. Waldemar Tarczyński

